

สรุปรายงานการประชุมวิชาการ TK Conference on Reading 2012 (ครั้งที่ 2)

วันที่ 12-13 กรกฎาคม พ.ศ. 2555

ณ ห้อง Meeting Room 1-2 ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์

ผู้เข้าอบรม

นางสาวสุภารัตน์ เดชะปารกรรม

นางสาวบษพร เย็นแข

รายละเอียดการประชุม

วันแรก: (วันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ.2555) วิทยากรรับเชิญได้แก่

Ms. Zarah Gagatiga (ซาร่า กากาทีก้า)

ปัจจุบันเธอเป็นอาจารย์บรรณารักษ์ที่สถาบันปีคอน อันเป็นโรงเรียนนานาชาติ
หลักสูตร IBO หรือ International Baccalaureate Organization

Ms. Zubaidah Mohsen (ซูไบดา โมเฮเซน)

ผู้จัดการอาวุโส หน่วยพัฒนาบริการห้องสมุด ฝ่ายการบริการห้องสมุด
สภารณะของคณะกรรมการหอสมุดแห่งชาติสิงคโปร์

Mr. Sothik Hok (โสทิค ฮก)

ผู้อำนวยการขององค์กรพัฒนาเอกชน SIPAR ประจำประเทศกัมพูชา ตั้งแต่ปี
พ.ศ. 2547 เป็นต้นมา

Mrs. Shukriah Binti Haji Yon (ชูครีอะห์ บินติ ฮัจจิ ยอน)

ผู้อำนวยการห้องสมุดประชาชนปีนัง

วันที่สอง: (วันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ.2555) วิทยากรรับเชิญได้แก่

ดร.อมรวิชช์ นาครทรรพ (Dr. Amornwich Nakornthap)

ที่ปรึกษาวิชาการ สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้
และพัฒนาคุณภาพเยาวชน (สสค.)

Mr. Chan Soo Ahn (ชาน-ซู อาน)

เป็นสมาชิกคณะกรรมการที่ปรึกษาของหอสมุดแห่งชาติเพื่อเด็กและเยาวชน
รวมทั้งเป็นหนึ่งในคณะกรรมการของ คณะกรรมการด้านหนังสือเด็กและเยาวชน
ประจำประเทศเกาหลีใต้ หรือ KBBY

ดร.เบญจลักษณ์ น้ำฟ้า (Dr. Banjalug Namfa)

รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ร่วมด้วยผู้ดำเนินรายการในช่วงอภิปราย

Ms. Veenarat Laohapakakul (วีณารัตน์ เลาหมกกุล)

พิธีกรในรายการข่าวภาคเช้าและซีฟเจอร์โลก ให้กับสถานีโทรทัศน์เนชั่น แชล
แนล รวมทั้งรายการ Viewpoint ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์อาเซียนทีวี
นอกจากเป็นพิธีกรแล้ว วีณารัตน์ยังร่วมทำงานเบื้องหลังการผลิตรายการซีฟเจอร์
โลกและ Viewpoint

เนื้อหาการประชุม

“การอ่าน” เป็นเครื่องมือที่ทำให้เกิดความเข้าใจ จึงไม่แปลกที่ “การอ่าน” จะกลายเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้ชาติสมาชิกอาเซียนมีความใกล้ชิดและเข้าใจกันมากขึ้นได้ ซึ่งจะเป็นการเริ่มต้นที่ดีของการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 การประชุมวิชาการ TK Conference on Reading 2012 โดยสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (สอ.) หรือ TK park สังกัดสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้(องค์การมหาชน) สำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งจัดขึ้นอีกครั้งเมื่อเร็วๆนี้ ดร.ทัศนัย วงศ์พิเศษกุล ผู้อำนวยการสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ กล่าวว่า การเข้าสู่อารมณ์เป็นประชาคมอาเซียนในอีก 3 ปีข้างหน้า นับเป็นโจทย์สำคัญ ที่ทำให้ประเทศไทยต้องปรับตัว จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้เพื่อเตรียมพร้อมประชาชนเข้าสู่อารมณ์ เป็นส่วนหนึ่งของกันและกัน “ปัจจุบัน คนไทยยังไม่พร้อมในการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน เพราะประชาชนส่วนใหญ่ขาดความรู้พื้นฐานด้านเศรษฐกิจ,สังคม และวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายของภูมิภาค จึงอยากแนะนำให้เด็กไทย และประชาชนเริ่มศึกษาข้อมูลพื้นฐานของประเทศเพื่อนบ้านกันให้มากขึ้น ที่สำคัญที่สุดคือการเพิ่มทักษะด้านภาษา เพื่อที่จะเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคนไทยในเวทีโลก”ดร.ทัศนัย กล่าวยอมรับว่า แม้แต่สำนักพิมพ์ในประเทศ ยังเพิ่งเริ่มต้นตัวกับเรื่องดังกล่าว หรือในเรื่องของภาษา เช่น ในภาษาเขมรนั้นทราบหรือไม่ว่ามีคำพ้องกันอย่างไรบ้าง ขณะที่ประเทศเพื่อนบ้านกลับรู้จักเรามากกว่า ประกอบกับการศึกษาของ TK park เรื่องสถานการณ์การอ่านหรือดัชนีการอ่านของไทย พบว่า เด็กไทยอ่านหนังสือเฉลี่ย 2 ชม./วัน เป็นตัวเลขที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์การอ่านในกลุ่มอาเซียน ซึ่งนับว่ายังน้อยเกินไป แต่มีความเชื่อมั่นว่า เด็กไทยจะหันมาอ่านหนังสือกันเพิ่มมากขึ้น เพราะปัจจุบันมีการรณรงค์และการส่งเสริมการอ่านหนังสือให้กระจายออกไปสู่ ชนบทและท้องถิ่นห่างไกลมากขึ้น ดังนั้น “การอ่าน” จึงนับเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้เยาวชนได้เรียนรู้ ทั้งเรื่องของการเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น ซึ่งจะนำไปสู่ความเข้าใจกันระหว่างประชาชนในอาเซียน แต่ขณะเดียวกันการจัดการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับความสนใจในการเรียนรู้ของเด็ก นับเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาทักษะด้านการอ่านของเด็กไทย

ดร.อมรรวิช์ นาครทรรพ ที่ปรึกษาวิชาการ สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพเยาวชน (สสค.) กล่าวถึงระบบการศึกษาของไทยในระหว่างการบรรยายพิเศษเรื่อง “ห้องเรียนอนาคตแห่งศตวรรษที่ 21” ว่า ระบบการศึกษาไทยควรมีการเรียนการสอนที่เน้นให้เด็กคิดและหาคำตอบด้วยตัวเอง โดยครูผู้สอนเป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจ สร้างสภาพแวดล้อม และเป็นผู้นำด้านสื่อเทคโนโลยี เพื่อกระตุ้นให้เด็กสนใจที่จะเรียนรู้เพิ่มเติม ที่จะทำให้เด็กไทยก้าวทันยุคสมัย รวมถึงการปรับตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในอีก 3 ปีข้างหน้าด้วยแต่มองว่าอุปสรรคการเรียนการสอนในปัจจุบัน คือ เป็นเรื่องของระบบ และนโยบายด้านการศึกษาของไทยที่ปัจจุบันห้องเรียนในโรงเรียนของไทยยังไม่มี การพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงปรับปรุงมากนัก เพราะอาจมุ่งหวังเรื่องของการวัดผลทางการศึกษามากเกินไป ซึ่งที่ผ่านมาปัญหาที่มักพบอยู่ตลอดเวลาคือ การใช้เวลาของครูไปกับการทำตัวชี้วัดผลทางการศึกษาและการวัดผลทางการศึกษา มากเกินไป ทำให้ครูไม่มีเวลาให้กับกับการสอนเท่าที่ควร ดร.อมรรวิช์ ยังมีแนวคิดสำหรับ “ห้องเรียนอนาคตแห่งศตวรรษที่ 21” ว่า การสร้างห้องเรียนโฉมใหม่ จะต้องไร้กำแพง มีการเชื่อมกับครอบครัว เชื่อมกับชุมชน เชื่อมกับชีวิตความเป็นจริงในสังคม เป็นห้องเรียนที่เปิดกว้าง เปิดโอกาสให้เด็กออกไปเรียนรู้และหาคำตอบด้วยตัวเอง ทำให้เด็กมีทักษะทางความคิดอย่างมีเหตุผลมาสนับสนุน พร้อมแนะว่าห้องสมุดที่ดีจะเป็นจุดเริ่มการอ่านหนังสือให้กับเด็ก

นายโสทิศ ฮก ผู้อำนวยการองค์กรพัฒนาเอกชน SIPAR ประจำประเทศกัมพูชา ซึ่งเป็นองค์กรเอกชนของฝรั่งเศสที่ก่อตั้งขึ้น เพื่อมุ่งส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และชาวกัมพูชารักการอ่านหนังสือ รวมทั้งส่งเสริมให้บริการด้านการศึกษา กล่าวถึงการพัฒนาการอ่านว่า เป็นรากฐานสำคัญของการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับประถมและมัธยมศึกษาตอนต้นที่ หลายฝ่ายต้องให้ความสำคัญ เพราะการอ่านนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตและพัฒนาสังคมของผู้อ่าน ซึ่งยอมรับว่าที่ผ่านมาการขาดแคลนหนังสือโดยเฉพาะภาษาเขมร เป็นปัญหาใหญ่ของประเทศกัมพูชา ทำให้ชาวกัมพูชาขาดทักษะการอ่าน เบื้องต้นจึงต้องมีการนำเข้าหนังสือและแปลหนังสือตีพิมพ์เป็นภาษาเขมร เพื่อส่งเสริม

การอ่านในเด็กและประชาชน ซึ่งถือเป็นความท้าทายของหน่วยงานภาครัฐ เอกชนและเอ็นจีโอที่ต้องสนับสนุน การศึกษาอย่างเท่าเทียมกันในทุกพื้นที่

ซูครีอะห์ บินติ ฮัจจิ ยอน ผู้อำนวยการห้องสมุดประชาชนป็นัง วิทยาการจากประเทศมาเลเซีย ได้กล่าวถึง โครงการหนังสือเล่มแรกสำหรับเด็กทารกทุกคน โดยยกตัวอย่าง การใช้หนังสือผ้าสร้างนิสัยในการอ่านตั้งแต่วัยเด็ก ตอนต้นว่า เป็นสิ่งที่ประสบความสำเร็จอย่างมากในป็นัง ซึ่งโครงการนี้เป็นการเน้นการใช้หนังสือที่ทำจากผ้าที่ปลอดภัย และมีสีสันดึงดูดความสนใจ เนื้อหาของหนังสือเป็นเรื่องราวในท้องถิ่นที่เขียนขึ้นโดยเจ้าหน้าที่ของ ห้องสมุด และได้รับการจัดพิมพ์ในท้องถิ่น ซึ่งจากรายงานยังแสดงให้เห็นว่า เด็กที่ได้สัมผัสกับหนังสือตั้งแต่ยังเป็นเด็กทารกนั้น มีแนวโน้มที่จะรักหนังสือและรักการอ่าน

นอกจากนี้ วิทยาการจากประเทศฟิลิปปินส์ เกาหลีใต้ และ สิงคโปร์ มีความเห็นตรงกันในการส่งเสริมการอ่าน ว่า ควรเริ่มต้นพัฒนาที่ห้องสมุดและบรรณารักษ์ ควรมีการปรับปรุงการค้นทำให้รวดเร็ว และมีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ระหว่างกันโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มารองรับ และการบูรณาการทั้งภาครัฐ ชุมชน และครอบครัว ร่วมกันส่งเสริม การอ่านอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จของการประชุมครั้งนี้ เป็นการขับเคลื่อนความร่วมมือการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยเริ่มต้นที่เยาวชน ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญให้เยาวชนแต่ละประเทศรู้จักประเทศของตนเอง และนำไปสู่ความเข้าใจ ถึงอัตลักษณ์ของแต่ละประเทศในกลุ่มอาเซียน

นางสาวสุดารัตน์ เดชะปรากรม
นางสาวบษพร เย็นแซ
(ผู้เข้าร่วมอบรม)